

Omschrijving Vertrouwens Contact Persoon

Seksuele intimidatie is al lang geen nieuw begrip meer in Nederland. Ook binnen de sport komt het voor. Al snel denken we hierbij aan jonge sporters die slachtoffer zijn geworden van volwassen begeleiders. Maar het vindt ook plaats tussen sporters onderling, of tussen begeleiders. Indien slachtoffers melding willen doen van een geval van seksuele intimidatie, is het een probleem als ze daarvoor geen vertrouwd aanspreekpunt vinden binnen de vereniging of bond. Het is een onderwerp dat niet makkelijk bespreekbaar is. Het ontbreken van een luisterend oor, van iemand die raad geeft, maakt het extra moeilijk. Hierdoor zien slachtoffers af hun klacht te melden. Daardoor blijven zeer ongewenste en voor slachtoffers pijnlijke situaties voortbestaan. Dit moet niet en is ook niet nodig. Juist om deze reden zijn al een aantal verenigingen en bonden overgegaan tot het aanstellen van een Vertrouwens Contact Persoon (VCP) voor seksuele intimidatie.

Om binnen een vereniging of bond een eerste aanspreekpunt te hebben, is de rol van Vertrouwens Contact Persoon (VCP) ontstaan. De VCP is op de hoogte van de mogelijkheden die er zijn om hulp te krijgen. Daarnaast adviseren en stimuleren ze hun vereniging of bond om preventieve maatregelen te nemen. VCP-ers hebben een dubbele taak: de weg wijzen wanneer er vragen zijn en meedenken over preventie. Zij fungeren als eerste opvang voor leden met een klacht.

Wat is seksuele intimidatie?

Op het werk, op school, in de kroeg, seksuele intimidatie (of ongewenste intimiteiten) kan overal voorkomen. Dus ook bij de volleybalvereniging. Onder seksuele intimidatie wordt seksueel (getint) gedrag verstaan dat als ongewenst of gedwongen wordt ervaren. Het kan gaan om dubbelzinnige opmerkingen, gebaren of opmerkingen. Van een vervelend grapje tot aanranding en alles wat daar tussen zit.

Seksuele intimidatie kan bijvoorbeeld voorkomen tussen volwassen sporters, maar ook tussen volwassenen en kinderen of tussen begeleider en sporter. Bijvoorbeeld een trainer die bij het geven van aanwijzingen aan een speler of speelster onnodig lichamelijk contact maakt. Of een trainer die een volleyballer buiten de trainingen veel aanraakt. Of een trainer die dreigt een speler uit de selectie te gooien als deze niet ingaat op zijn seksuele toenadering.

De taboesfeer wordt beetje bij beetje verbroken, maar nog steeds is seksuele intimidatie in de sport niet altijd overal bespreekbaar. De vaak familiale sfeer binnen de vereniging is er de oorzaak van dat seksuele intimidatie vaak te laat wordt herkend of dat verenigingen denken: dat komt bij ons niet voor. Maar het kan altijd en overal gebeuren. **Daarbij ben je als bestuur verantwoordelijk!**

Het thema seksuele intimidatie is vaak wat moeilijk op de bestuursagenda te krijgen, omdat er vaak gedacht wordt 'bij ons gebeurt dat niet' of dat er liever niet over dit onderwerp gepraat wordt. Tip is het thema '**Veilige sportomgeving**' te noemen. Dit kan vervolgens ook breder getrokken worden en samen met EHBO, blessurepreventie en pestbeleid besproken worden.

NOC*NSF heeft op [haar website](#) een heleboel verenigingsmanagement gerelateerde zaken gepubliceerd. Meer informatie over Seksuele intimidatie vind je via een muisklik op www.watisjouwgrens.nl.

Wat mag wel en wat mag niet?

Het is onmogelijk een opsomming te geven van wat wel en niet mag, juist omdat de grenzen van persoon tot persoon verschillen. Dat maakt het ook ingewikkeld. Maar over sommige dingen zijn we het wel eens. Bijvoorbeeld dat een volwassen sportleider geen seksuele relaties met minderjarige sporters mag aanknopen. Ook niet als de sporter dat zelf zou willen! Net zoals leraren op school dat niet mogen met hun leerlingen.

Als je prettig met elkaar omgaat in een gelijkwaardige relatie, kunnen grapjes of aanrakingen best gewenst zijn. Dan is er ook geen probleem. Het wordt anders als er opmerkingen worden gemaakt die net iets te ver gaan. Daarbij hoeft niet altijd sprake te zijn van boze opzet. Een grapje kan onbedoeld toch kwetsend overkomen. Bijna iedereen kan zich er wel iets bij voorstellen.

NOC*NSF heeft ter preventie van seksuele intimidatie een aantal gedragsregels opgesteld. De gedragsregels zijn van belang voor iedereen die aan sport doet. De Nevobo trekt deze gedragsregels nog breder en heeft de [Gedragsregels begeleiders in volleybal](#) opgesteld.

Van de jaarlijkse aanmeldingen bij NOC*NSF komt 35% van teamsporters, is 43% van de melders zelf slachtoffer, is 70% van de slachtoffers vrouw, 80% is jonger dan 20 jaar en bijna 20% is zelfs jonger dan 12 jaar. Van de beschuldigten is 97% man, bijna altijd ouder dan 20 jaar, is 70% trainer of coach. De overige beschuldigten zijn medesporters, (para)medisch en overig kader.

Rekening houden met anderen

Het is belangrijk dat leden op de club rekening houden met de grenzen van anderen. En dat iedereen mag aangeven waar zijn of haar persoonlijke grens ligt, zonder dat dat flauw of preuts gevonden wordt. De vereniging moet immers voor iedereen veilig en plezierig zijn.

Zwijgen lost niets op

Sporters die last hebben van seksuele intimidatie, kunnen dat het beste uitspreken. Het liefst tegen degene die het doet. Maar als dat niet helpt of de speler durft het niet, dan kan hij of zij het beter vertellen aan iemand anders, thuis of op de club, iemand die de speler vertrouwt. Diegene kan dan meedenken over een mogelijke oplossing. Lukt het niet de problemen informeel op te lossen, of is dit gezien de ernst van de situatie niet wenselijk, dan kan de speler een officiële klacht indienen bij het verenigings- of bondsbestuur.

Indien strafbare feiten (bijvoorbeeld aanranding, verkrachting en ontucht met minderjarigen) zijn gepleegd, kan ook melding of aangifte worden gedaan bij de politie. In elk geval moet het voor iedereen binnen de vereniging duidelijk worden dat in het geval van seksuele intimidatie gepraat moet worden. Zwijgen lost niets op.

In dit kader is het van belang een Vertrouwens Contact Persoon aan te stellen binnen de vereniging. NOC*NSF organiseert speciale VCP-trainingen om iemand op dit gebied optimaal voor te bereiden op zijn taak.

Meldpunten

Voor directe hulp bij seksuele intimidatie in de sport zijn twee meldpunten beschikbaar.

Kinderen kunnen bellen met De Kindertelefoon, telefoon 0800 - 0432 (gratis) of kijken op www.kindertelefoon.nl

Volwassenen kunnen een beroep doen op de SOS Telefonische Hulpdiensten telefoon 0900 - 202 55 90 (18 Eurocent per minuut). Hier wordt een luisterend oor geboden en wordt gezocht naar een oplossing. Een doorverwijzing naar een vertrouwenspersoon, speciaal aangesteld door NOC*NSF of reguliere instantie, behoort tot de mogelijkheid. Ook beschuldigten van seksuele intimidatie kunnen via de SOS Telefonische Hulpdiensten contact opnemen met één van de vertrouwenspersonen.